

**UNIVERZITA MATEJA BELA
BANSKÁ BYSTRICA**

FAKULTA HUMANITNÝCH VIED

ACTA UNIVERSITATIS MATTHIAE BELII

SEKCIA FILOLOGICKÁ

č. 1

BANSKÁ BYSTRICA

1997

Vedecká redaktorka

doc. PhDr. Zuzana Hurtaiová, CSc.

Zostavili

Mgr. Helena Bálintová, Mgr. Tatiana Boďová, PhDr. Alena Ďuricová,
doc. PhDr. Zuzana Hurtaiová, CSc., PhDr. Vlasta Křečkova, CSc.

Redakčná rada

doc. PhDr. Vladimír Varinský, CSc. – predseda
doc. PhDr. Karol Fremal, CSc., PaedDr. Karol Görner, CSc., doc. PhDr. Dušan Hlasica, CSc.,
doc. PhDr. Zuzana Hurtaiová, CSc., doc. PhDr. Eva Langsteinová, CSc.,
prof. PhDr. Ján Lukáč Veverka, CSc.

Recenzenti

Literárna veda

PhDr. Vladimír Petrik, CSc., PhDr. Ľudovít Tito, CSc.,
doc. PhDr. Dagmar Košťálová, CSc., PhDr. Josef Dohnal, CSc.,
prof. PhDr. Zdenko Kasáč, CSc., doc. PhDr. Michal Mika, CSc.,
prof. PhDr. Ivan Plintovič, CSc., PhDr. Josef Dohnal, CSc.,
prof. PhDr. Ivo Pospíšil, CSc., PhDr. Anna Rítlková,
doc. PhDr. Ingeborg Stahlová, CSc.

Lingvistika

doc. PhDr. Ján Chorvát, CSc., doc. PhDr. Taida Nováková, CSc.,
doc. PhDr. Elena Ehrgangová, CSc., doc. PhDr. Ján Chorvát, CSc.,
prof. PhDr. Lubomír Bartoš, CSc., doc. PhDr. Viera Kamenská, CSc.,
PhDr. Edita Mateidesová, PhDr. Pavel Kvetko, doc. PhDr. Ľudmila Mešková, CSc.,
doc. PhDr. Taida Nováková, CSc., doc. PhDr. Ľudmila Mešková, CSc.,
prof. PhDr. Rudolf Krajčovič, DrSc.

Didaktika

doc. PhDr. Zuzana Hurtaiová, CSc., PhDr. Marianna Prčíková,
doc. PhDr. Elena Baranová, CSc., doc. PhDr. Vasil Šlímák, CSc.,
doc. PhDr. Michal Roháč, DrSc.

© Fakulta humanitných vied Univerzity Mateja Bela
Banská Bystrica 1997
ISBN 80 – 8055 – 080 - 8

Vplyv nemeckej kolonizácie na mikrotoponymiu Revúcej

Jaromír Krško

Katedra slovenského jazyka a literatúry, FHV UMB, Banská Bystrica

Osídlenie stredného Gemera je veľmi staré. Začiatky ťažby železnej rudy a jej spracovanie v tomto regióne siahajú do 2. - 3. storočia n. l.¹

Osídľovanie postupovalo proti prúdu riek až k prameňom. Ľudia našli v horách bohaté zásoby železnej rudy, dostatok dreva na pálenie drevného uhlia a vhodné horské potoky a rieky, ktorých silu neskôr využívali na poháňanie mecho.

Prvé zariadenia na spracovanie železa boli tzv. kusové (slovenské) pece, ktoré sa stavali pri zdrojoch vodnej sily a túto potom využívali ľudia na pohon mecho vháňajúcich vzduch do pece (Frák, 1987, s. 18).

Politické, spoločenské a hospodárske pomery homého Uhorska v druhej polovici 13. a začiatkom 14. storočia výrazne ovplyvnili neskoršie osídľovanie Gemera i celého Slovenska. Obyvateľstvo a krajina boli zdecimované tatárskymi nájazdmi z rokov 1241 a 1242. K rozvoju neprispievala ani slabá moc posledných Arpádovcov, ktorá nedokázala čeliť rozporom a rozbrojom mnohých uhorských veľmožov. Výsledkom bolo ďalšie pustošenie, zabíjanie ľudí a vypaľovanie obcí. Dynastické boje o uhorský trón sa ešte zintenzívnili po smrti Ondreja III. (1301).

Upokojenie pomerov nastalo až po smrti Matúša Čáka Trenčianskeho (1321), ktorý bol hlavným odporcom kráľa Karola Róberta z Anjou. Karol Róbert po porážke viacerých odbojných veľmožov si upevnil svoje mocenské postavenie a v záujme obnovy osídlenia, hospodárskeho a spoločenského oživenia štátu začal pozývať do opustených dedín, ako aj do nových, neosídlených oblastí nových obyvateľov. Išlo prevažne o cudzincov, ktorých na nové pôsobiská privádzali zmluvní lokátori, tzv. šoltýsi.

Zachované historické listiny dokazujú, že r. 1321 dali uhorskí veľmoži Ratoldovci dedičnému richtárovi Stojanovi² na osídlenie územie dnešnej Revúcej (Dubovský, 1996, s. 11).

Obec Revúca sa prvý raz spomína r. 1357 ako *Nagy Reucze*, keď sa obec súdila

¹ Roku 1896 objavili v chotári obce Rákoš pozostatky rímskej taviacej pece pochádzajúcej z 2. - 3. storočia n. l. (pozri Frák, 1987, s. 261).

² B. Ila vo svojej knihe *Gömör megye* (1946) spomína rod Stojanovcov. Išlo o dvoch bratov, ktorí ako šoltýsi pozvali do Revúcej a Muránskej (ajza i Ratkovskej) doliny nemecké obyvateľstvo, ktoré vedelo ziskávať a spracovávať železnú rudu. Všetky tieto úsilia zapadali do širších súvislostí celkovej „hospodárskej stratégie“ vtedajších uhorských veľmožov, ale hlavne kráľa Karola Róberta.

so susednou Dlhou Lúkou (dnes Muránska Dlhá Lúka) o chotár (Ila, 1946, s. 96). Historické pramene neuvádzajú miesto, o ktoré sa súdili, predpokladáme však, že išlo o územie, kde sa mohla ťažiť železná ruda, pretože na rozhraní chotárov oboch obcí bol v minulosti hámor³.

Šoltys Stojan pozval do Muránskej doliny obyvateľov z nemeckého Porýnia, ktorí boli známi v celej Európe svojim vyspelým železiarstvom a oceliarstvom. Historik L. Sokolovský na základe štúdia histórie erbu Revúcej dospel k názoru, že pôvodní nemeckí prisťahovalci pochádzali z Neussu, pretože so sebou priniesli aj kult sv. Kvirína (Sokolovský, 1997, s. 119 - 121).

Nemeckí prisťahovalci prišli na územie, kde sa ťažila železná ruda niekoľko storočí pred ich príchodom. Prišli na územie, ktoré malo v tom čase bohaté zásoby železa⁴ a ktoré bolo vyľudnené. Noví obyvatelia Muránskej doliny zdokonalili ťažbu a výrobu železnej rudy a dokonale sa zžili s novým prostredím.

Svedectvom o prítomnosti nemeckého elementu v Revúcej podáva historik B. Ila, ktorý v knihe *Gömör megye* (1946) zapisuje najstaršie zachované mená obyvateľov Revúcej. Osobitne zapisuje obyvateľov nemeckej, slovenskej a maďarskej národnosti.⁵ Najstaršie nemecké mená boli *Fynk* (1584), *Peterman*, *Senglier* (1558), *Stwrmann* (*Sturman*), *Swarcz* (1572), *Smygh* (*Schmiedt*) (1558), *Schramko*, *Stelier* (1563), *Czintloch* (1580), *Paulus* (1572), *Lenhart* (1569), *Herman* (1578), *Bruder*, *Suderlak* (1596), *Czentloch* (1688), *Heweder* (1680), *Frاندl* (1677), *Flak* (1675), *Stempel* (1724), *Voff* (1753), *Krich*, *Mauksch*, *Kochjár* (1828).

Nemecké etnikum zanechalo svoje stopy v mikrotoponymii Revúcej v niekoľkých formách:

- a) nemecké apelatíva sa proprializovali a stali sa mikrotoponymami;
- b) mená jednotlivcov sa stali základom názvu mikrotoponym (v názve je vyjadrený posesívny vzťah);
- c) časť názvu skupiny b sa univerbizovala a v pomenovaní zostalo len meno majiteľa (Krško, 1996 (b), 139 - 140).

Medzi mikrotoponymami, ktoré vznikli proprializáciou nemeckých apelatív, môžeme nájsť apelatíva všeobecne rozšírené a známe na celom území Slovenska,⁶

³ Dnešné mikrotoponymá z tejto oblasti sú *Hámor* (lúka, bývalý hámor), *Hámorská* (lúka), *Červené* (lúka, úžľabina), *Červený potôčik*, čo tiež dosvedčuje prítomnosť železnej rudy a jej spracúvanie.

⁴ G. Frák uvádza, že v tzv. slovenských peciach sa vytavilo ročne 1260 až 2100 ton železnej rudy (Frák, 1987, s. 19).

⁵ Ila sa v tejto časti nevyhol ideologickým tlakom a v súlade s dobovým popieraním existencie slovenskej národnosti v stredoveku hovorí o Slovákoch ako o Slovanoch - „Korai népessége két népelemre: szlávskágra és németsegre oszlik.“ (s. 96).

⁶ Pri týchto druhoch mikrotoponym je pravdepodobnejšia proprializácia apelatív z ľudovej reči. Nemôžeme však vylúčiť, že v prostredí s nemeckým etnikom boli preferovanejšie ako slovenské apelatíva. Preto tieto mikrotoponymá považujeme za toponymá ovplyvnené nemeckou kolonizáciou.

napr. *štreka* (aj *Za štrekóʹ*) - z nem. *das Strecken* - kofajnice, železničná trať, *K#are*⁸ - *die Karre* - kára, vozík, aj *karren* - viezť na káre. Slovník cudzích slov uvádza aj význam *kerovať/karovať* - ísť určitým smerom. Takto pomenovaný objekt označuje prudké zákruty na ceste zo Železnika do Revúcej, po ktorej sa vozila železná ruda (Krško, 1996 (b), s. 137-138). Nepriamy a značne deformovaný názov zapísaný v kartotéke Jazykovedného ústavu Ľ. Štúra SAV (ďalej len JÚLŠ) má podobu *Potkär*.

Strážny domček, ktorý stál na začiatku Revúcej smerom od Muráňa a kde sa strážila prístupová cesta do Revúcej, železničná trať a prameň pitnej vody sa označuje ako *Bacht'ereň* (vedľajší onymický bod - *Pri Bacht'errňi*) - z nem. *die Wache* - stráž, strážnica (s historickou zmenou w > b - Paulíny, 1963, s. 74 a 209).

Mikrosociálne toponymum (pozri Krško, 1996 (b), s. 138) z prostredia poľovníkov zachytáva podobu *Jégeres* - z nem. *der Jäger* - poľovník a označuje lesnú poľanu, na ktorej poľovníci čakajú na zver.

Základné mikrotoponymum *Kesel* pochádza z nemeckého apelatíva *der Kessel* - kotlina, jama. Toto pomenovanie sa vyskytuje aj v nepriamych predložkových názvoch *Pred Keslom*, *V Kesli* i v názve *Malý Kessel*. Ludová etymológia zohrala významnú úlohu pri modifikovaní mikrotoponyma *Kesel* do (azda slovenského) *V Kiseli*.

Veľkú skupinu mikrotoponym Revúcej, ktorá bola ovplyvnená nemeckou kolonizáciou, tvoria názvy súvisiace s ťažbou a spracovaním železnej rudy. Pomenovanie *Hámor* (*Za Hámrom*) pochádza z nem. *der Hammer*, čo v minulosti označovalo hutu na spracovanie železa (v súčasnosti sa tento význam vytráca zo sémantického poľa). *Huta*, *Hutka* - z nem. *die Hütte*, prešli do slovenskej slovnej zásoby v nezmenenej podobe. Miesto, kde sa nachádzali skujňovacie pece, sa označovalo názvom *Friše* (iný objekt - *Pri Frišoch*) - z nem. *frischen* - skujňovať. Vypálená železná ruda sa skladovala na miestach, ktoré sa dodnes volajú *Kichta*, *Na Kichtu*, (v nárečí) *Gichta*, (vedľajší objekt sa volá *Za Kichtu*) - z nem. *der Kuchen* - vychladnutá ruda. Slovník cudzích slov pre slovo *kychta* uvádza aj význam - ústie šachtovej pece, ktorým sa vsádza materiál.

Baníci sa pri ťažbe stretávali s rôznou kvalitou železnej rudy. Veľmi nekvalitná ruda s prímiesou siry sa označovala ako *kýz* - z nem. *der Kies* - pyrit. Toto apelatívum sa proprializovalo na mikrotoponymum *Kís*⁹ (aj *Kísová*, *Na Kís*), pravdepodobne preto,

Takto je to aj pri názvoch *Huta*, *Hámor*.

⁷ Hlásokoslovnú i grafickú podobu názvov uvádzame v takej podobe, v akej sme ju získali excerptiou prameňov. Zápis súčasných názvov je totožný s formou zápisu v príslušnom zdroji. Hovorenú podobu, ktorú sme získali terénnym výskumom, zapisujeme v zjednodušenej fonetickej transkripcii.

⁸Grafémou #a zapisujeme dlhú podobu fonémy ä.

⁹ Miesto označené ako *Kís* sa nachádza pod cestou na Železník. Ľudia, ktorí našli na týchto miestach pyrit, sa mylne domnievali, že našli zlato.

aby bolo jasne označené miesto, kde sa železná ruda nemala ťažiť.

Najcennejší a najoriginálnejší vklad nemeckého etnika do tvorby mikrotoponymie Revúcej predstavujú zložené oronymá¹⁰. Na rozhraní chotárov Revúcej a Mokrej Lúky sa nachádza nevýrazná vypuklina (podľa jedného z informátorov - „taký pukel“), ktorú Revúčania volajú *Hembribel*, *Hembriber*, *Hembribr*. Názov pochádza z nem. **das Heim** - domov a apelatíva **der Bühel**¹¹ - vršok, teda v preklade „domáci kopec“. Až dodržaním onomastickej zásady V. Šmilauera, že pomenovanie je potrebné konfrontovať s terénom, sme zistili motiváciu tohto mikrotoponyma. Po príchode do tejto oblasti si museli Nemci označiť „svoje“ územie. Tento kopec rozhraničuje dodnes svojím okrajom chotáre dvoch obcí, ale celý patrí do chotára Revúcej, je teda „domáci (revúcky) kopec“¹².

Nevýrazný kopec medzi *Banskou* a *Fébrovou* sa volá *Tašimberk* (zistili sme aj podoby *Tašimberk*, *Na Tašimbergu*, *Pod Tašimberg*, *Pod Tašenberg*). Názov je zložený z nem. **die Tasche** - vrečko, taška a **der Berg** - vrch, kopec. Kalkom by bol „vreckový kopec“, teda malý, nevýrazný kopec, ktorý však zohráva v lesnatom teréne dôležitú úlohu orientačného bodu.

Dolina na rozhraní Revúcej a Muránskej Dlhej Lúky má názov *Štengerauš* (aj *Hengeraus* (!), *Štengerauš dolina*, *Štenderauš*, *Stengeraus* a vedľajší onymický bod *Pot Štengerauš*, *Pod Štengeraušom*). Informátori uvádzali, že ide o kamenistú (dnes už zalesnenú) dolinu. Názov pochádza z nem. **der Stein** - kameň a slovesa **geräusch** - hučať, šumieť. V súčasnosti ide o pomerne plytkú dolinu, ale v minulosti tomu tak asi nebolo. Zosúvajúce sa kamene vydávali hluk, čo mohlo byť motivačným faktorom pre pomenovanie doliny.

Onomastika často nedoceňuje mikrotoponymá, ktoré vznikli podľa mien majiteľov. Takto pomenované onymické body spĺňajú všetky funkcie mikrotoponym, ba možno vysloviť názor, že tieto pomenovania viac odrážajú migráciu obyvateľstva, zmeny vlastníckych vzťahov i dynamické tendencie jazyka v celom historickom vývine.

Podiel takéhoto druhu chotárných názvov na celkovom súbore mikrotoponym

¹⁰ Podobnej problematike sa venovala J. Maleninská v štúdiu *Německá oronymická apelativa severních Čech a jejich české ekvivalenty, na materiálu Českého středohoří* (Maleninská, 1995), ktorej výskum sa stal inšpiráciou pre túto štúdiu a zároveň cenným zdrojom dôležitých informácií.

¹¹ Zmena *bü* - > *brí* - v apelatívnej zložke **der Bühel** mohla nastať pod tlakom ďalšieho (dnes už zaniknutého) apelatíva **der Brühl**, ktoré je vysvetlené v *Meyers neues Lexikon*: „*Brühl* - [*< lat. < kelt.*] im Mittelalter Bezeichnung für sumpfiges Land; heute noch in Straßen - und Platznamen erhalten z. B. der Leipziger Brühl“ (c. d., s. 91). Toto nemecké apelatívum sa nedochovalo ako mikrotoponymum, ale o jeho používaní svedčí vedľajší onymický bod pri *Hembribli*, ktorý sa nazýva *Sihliny*. Ide o lúku, a ako uviedli informátori z Revúcej, lúka má hlinité, často podmočené podložie. Ďalším dôkazom o tom, že táto časť revúckeho chotára byva podmočená, a v minulosti sa mohli tieto (nižšie položené) miesta označovať aj nemeckým apelatívom **der Brühl** - močaristá krajina, svedčí aj názov susednej obce - *Mokrá Lúka*.

¹² V názve sa zároveň odzrkadľuje láska ľudí k tomuto kraju, ľudí - cudzincov, ktorí tu našli nový domov.

Revúcej je značný. Mnohé z nich už dnes neexistujú - prekryli ich nové názvy, ale sa dochovali v historických (najmä cirkevných) dokumentoch. Názvy, ktoré pretrvali podnes, zväčša pomenúvajú veľké geomorfologické objekty a ich vlastníckmi boli najbohatší obyvatelia Revúcej - väčšinou majitelia hámrov a bani. K takýmto mikrotoponymám patria *Šturmánova hora*, *Pavlusove bane*, *Šrámová* (predtým *Šramková*). Menšie objekty, ktoré obsahujú osobné mená nemeckých obyvateľov Revúcej, sú zapísané v mnohých historických prameňoch¹³.

Osobné meno *Šturman* je obsiahnuté v názvoch *Šturmánová hora*, *Šturmánová hvara*, *Šturmánová Rola* (názov sa nachádza len v kartotéke JÜLŠ, ale pravdepodobne ide o chybný zápis - zámenu apelatív hora a rofa), *Šturmánka*, *Šturmankin hámor*¹⁴, *Pot Šturmankinim hamrom*, *od Sturman Marii*, *Za Sturmenowom*, *Pred Sturmanowom*, *za Sturman. Humnom*, *za Sturmanowem Hamrom*, *visse Sturm. Hamra*.

K Šturmanovcom patrila ďalšia bohatá rodina revúckych podnikateľov - *Šramkovcov*, ktorí vlastnili veľkú mašu. Tento objekt je pomenovaný viacerými formami - *Luka Ssramko Martynowa z hamriskom*, *za Ssramkowim Hamrom*, *Šramková*, *Nat Šramkovim hámrom*, *Pred Šramkovú*, *Pret Šramkovó* i *Šrámová*. Rodinná kúria bola zapísaná ako *Šramkovská Curia* a *Curia Nobilis Sramko*.

Osobné meno *Paulus*, meno majiteľa bani, je petrifikované v názvoch *Pavlusove bane*, *Paulusovo bane*, *Paulusovia báne*¹⁵, *Pavusovia báne*.

V mikrotoponymii Revúcej sa dodnes zachovali nemecké osobné mená *Michlo* - *Michlová*, *Michlovský potok* a *Zadná Michlová*, *Kochjár* (z nem. *der Koch* - kuchár, v nárečí i s významom staviteľ kominov a peci) - univerbizované podoby *Koch#arka*, *Kochárka*, *Kochärka* i *Kochiarka*. „Prechodným“ názvom (podoba existuje v katastrálnej mape a kartotéke JÜLŠ, ale pri terénnom výskume sme ju už nezaznamenali) je názov *Za Hevedera* (z osobného mena *Heweder*).

Mená nemeckých prisťahovalcov sa zachovali do dnešných čias len vďaka historickým prameňom v pomenovaniach *Ssmjowska luka pri hamru Ssteffanykowiech (Schmidt)*, *Luka pod aukorowou Hermanowska*, *Hermanowska pod*

¹³ Historické pramene sme analyzovali v dvoch štúdiách - Chotáre názvy Revúcej vo svetle histórie a Mikrotoponymá Revúcej v historických cirkevných dokumentoch. V prílohách týchto štúdií uvádzame všetky excerpované mikrotoponymá. Z priestorových dôvodov preto v tejto štúdií neuvádzame prameň, z ktorého pochádza príslušný názov.

¹⁴ G. Frák (1987, s. 32-35) uvádza mená majiteľov bani a zoznamy hámrov, peci a bani z roku 1782 v celej Muránskej doline. Uvádza tu aj meno Márie Šturmanovej, ktorá sa po smrti manžela stala majiteľkou niekoľkých štólňi a hámra.

¹⁵ V názvoch dochádza stratou kvantily apelatíva *báň* (*baň*) k homonymii tvarov *báne* (od *báň* - rúbaň, v gemerských nárečiach i mladý lesný porast) a *bane* (od *baňa* - miesto ťažby nerastov). Z hľadiska charakteru objektu však môžeme vylúčiť apelatívny základ *báň* (rúbaň), pretože skutočne išlo o *bane*. Niekoľko zavalených štólňi dodnes existuje.

sklakow (Herman), Za krížom Ssudrlakowiech lucžka (Suderlak), Štemplow Sadek (Stempel).

Z uvedených faktov a analýz vyplýva, že nemecké obyvateľstvo sa významnou mierou zúčastňovalo na vytváraní hmotných i duchovných hodnôt u nás.

Literatúra

- ČIERNA, M. a kol.: Nemecko-slovenský slovník. Bratislava, SPN 1991.
- DUBOVSKÝ, D.: Z histórie Revúcej a ochotníckeho divadla. Banská Bystrica, Esprint, spol. s r. o., 1996.
- FRÁK, G.: Baníctvo v Železníku. Košice, Východoslovenské vydavateľstvo, n. p., v Košiciach pre Gemerskú vlastivednú spoločnosť v Rimavskej Sobote, 1987.
- ILA, B.: Gömör megye. Zv. III. kötet. Budapest, A Magyar tudományos akadémia kiadása 1946, s. 96-105.
- IVANOVÁ-ŠALINGOVÁ, M. - MANÍKOVÁ, Z.: Slovník cudzích slov. Bratislava, SPN 1990.
- KRŠKO, J.: Chotárne názvy Revúcej vo svetle histórie. In: Slovenčina v historickom kontexte, materiály z konferencie konanej v Nitre 16.-17. mája 1996. Zost. L. Kralčák. Nitra, Vysoká škola pedagogická 1996, s. 117-123 (a).
- KRŠKO, J.: Polyonymia chotárných názvov Muránskej doliny, Slovenská reč, 61, 1996, č. 3, s. 136 - 141 (b).
- KRŠKO, J.: Mikrotoponymá Revúcej v historických cirkevných dokumentoch. In: Varia VI. Zborník zo VI. kolokvia mladých jazykovedcov (Modra – Piesok, 27. - 29. 11. 1996). Zostavila Míra Nábělková. Bratislava, Slovenská jazykovedná spoločnosť pri SAV, 1997, s. 138-144.
- MALENÍNSKÁ, J.: Německá oronymická apelativa severních Čech a jejich české ekvivalenty (na materiálu Českého středohoří). In: Acta onomastica, XXXVI, 1995, s. 138-144.
- Meyers neues Lexikon. Zweiter Band; Leizig 1962.
- PAULÍNÝ, E.: Fonologický vývin slovenčiny. Bratislava, Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied 1963.
- SOKOLOVSKÝ, L.: Pôvod a správna podoba erbu Revúcej. In: Obzor Gemera - Malohontu, XXV, 1997, č. 3, s. 117-125.
- Stolické vrchy - Revúca. Edícia letných turistických máp 1:50 000. Harmanec, Vojenský kartografický ústav, š. p., 1995.

Summary

The Influence of the German Colonisation on the Microtoponymy in Revúca

In the article, we analyse the influence of the German Colonisation on the microtoponymy in Revúca. German expressions can be found in geographical names in several forms:

- a) German appellations have been propriatised and have become microtoponyms;
- b) proper names of German emigrants have become a core of microtoponyms (in the toponym a possessive relationship is expressed);
- c) a part of the b group toponyms has been univerbated and only the name of the owner has been preserved.